

Vergistingsinstallatie Delfzijl

Quick Scan ecologie

In opdracht van

Vergistingsinstallatie Delfzijl

Quick Scan ecologie

Juli 2023

OPDRACHTGEVER

Ekwadraat

Ynduksjewei 4

8914 CA Leeuwarden

Tel. 088 400 0500

E-mail: <https://ekwadraat.com>

UITVOERDER

Natuurscope ecologisch onderzoek

Boslaan 55

9801 HE Zuidhorn

Tel. [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

DATUM

8 juli 2023

FOTO VOORPPAGINA

Plangebied

[REDACTED], Natuurscope

U DIENT DIT RAPPORT TE CITEREN ALS:

[REDACTED] en [REDACTED], 2023. Vergistingsinstallatie Delfzijl - Quick Scan ecologie.
Rapportnr. NSc202295-R01. Natuurscope, Zuidhorn.

RAPPORTSTATUS

Definitief

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Leeswijzer.....	5
Hoofdstuk 2	Wet natuurbescherming.....	6
Hoofdstuk 3	Mogelijk aanwezige soorten	8
3.1	Bureauonderzoek.....	8
3.2	Veldbezoek.....	8
Hoofdstuk 4	Aanbevelingen per soortgroep.....	11
Hoofdstuk 5	Conclusie en samenvatting maatregelen	13
5.1	Conclusie	13
5.2	Aanbevolen werkwijze	13
Hoofdstuk 6	Bronnen.....	14

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Ekwadraat is door Natuurscope een Quick Scan ecologie uitgevoerd voor de realisatie van een grootschalige vergistingsinstallatie aan de Kloosterlaan, in het industriegebied van Delfzijl. Het betreft hier een kavel waar tot nu toe akkerbouw in de vorm van aardappelteelt plaatsvindt. In Figuur 1 is een schets weergegeven van waar de installatie zal komen en hoe het terrein zal worden ingedeeld.

Figuur 1 Schets van het plangebied

De Quick Scan is uitgevoerd om te kunnen beoordelen of er met de voorgenomen werkzaamheden bepalingen uit de Wet natuurbescherming kunnen worden overtreden. Er is gekeken naar de aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) beschermde soorten en naar potentiële aanwezigheid van broedvogels. Daarbij is rekening gehouden met directe effecten op de locatie zelf en een strook van +/- 50 meter eromheen. Ook is er gekeken naar de indirecte effecten (verstoring) tot op 200 meter afstand van het plangebied. Naast effecten op de aanwezige natuurwaarden, kunnen er ook effecten optreden die invloed hebben op de omgeving. Er is voor deze Quick Scan echter niet gekeken naar de invloed op Natura-2000 en NNN-gebieden (Natuurnetwerk Nederland), omdat directe effecten op voorhand uit te sluiten zijn. Ook is er niet beoordeeld op stikstofemissies.

Eerst is door bureauonderzoek een idee verkregen welke soorten aanwezig zijn. Daarvoor zijn bekende verspreidingsgegevens van soorten in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en uit eigen onderzoek gebruikt. Door een veldbezoek zijn deze gegevens gecontroleerd. De resultaten zijn in dit rapport beschreven. Er is bepaald of nader onderzoek nodig is en er zijn maatregelen opgesteld om beperkingen als gevolg van de aanwezigheid van soorten weg te nemen of te voorkomen.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staat een samenvatting van de huidige natuurbeschermingswetgeving. Hoofdstuk 3 beschrijft het bureauonderzoek en bevat de resultaten van het veldonderzoek. In hoofdstuk 4 worden aanbevelingen per soortgroep gedaan. Hoofdstuk 5 bevat een conclusie en hoofdstuk 6 de bronnenlijst.

Hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Het bevoegd gezag voor uitvoering van de Wnb is, op enkele specifieke handelingen en activiteiten na, de Provincie. De Provincie is bevoegd om ontheffingen en vrijstellingen te verlenen, en voert tevens handhaving uit.

Soortbescherming

Wat betreft bescherming van soorten kent de Wnb twee invalshoeken:

- Algemene zorgplicht
- Beschermde soorten

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt een zorgplicht. Planten en dieren mogen door handelen of het nalaten daarvan, niet onnodig vernietigd, gedood of verstoord worden. Om de gunstige staat van instandhouding te garanderen kan bijvoorbeeld rekening worden gehouden met de kwetsbare seizoenen of kan de manier van werken aangepast worden ten gunste van deze soorten (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Beschermde soorten

Voor wat betreft beschermde soorten kent de wet drie categorieën:

- Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 Wnb)
- Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels (artikel 3.5 Wnb)
- Andere soorten (artikel 3.10 Wnb met onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora')

De eerste twee categorieën komen uit Europese en de derde uit nationale wetgeving.

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Voor soorten van de Habitatrichtlijn is het verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

In bijlage A en B van de Wet Natuurbescherming zijn soorten opgenomen die ontbreken in de voorgaande categorieën. Voor soorten in bijlage A, dieren, geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B, planten, geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en onwortelen. In tegenstelling tot soorten die beschermd zijn op grond van artikel 3.1 en 3.5 (Habitat- en Vogelrichtlijn-soorten), is verstoring van deze nationaal beschermde soorten toegestaan, mits hiervan geen wezenlijke effecten uitgaan.

Met betrekking tot de nationaal beschermde soorten zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Ook zijn de provincies niet altijd het bevoegd gezag. In bepaalde gevallen is dit het rijk (via RVO). Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Bij voorliggende toetsing is de Provincie Groningen bevoegd gezag. In de Provincie Groningen gelden geen uitzonderingen op de landelijk vrijgestelde soorten van artikel 3.10 onderdeel A. In de provincie Groningen geldt voor deze soorten een vrijstelling en is enkel de zorgplicht van toepassing. Echter, sinds het intreden van de nieuwe Omgevingsverordening in 2022 zijn haas, hermelijn en bunzing niet meer vrijgesteld. Op deze soorten zijn de verboden volgens de Wet natuurbescherming wel van toepassing.

Hoofdstuk 3 Mogelijk aanwezige soorten

3.1 Bureauonderzoek

NDFF is geraadpleegd om een eerste indruk op te doen van mogelijke aanwezige soorten. Er is gekeken naar de beschikbare data van de afgelopen 5 jaar rond het plangebied. Daarbij is ruimer gekeken dan de 200 meter verstoringszone waar in het veldbezoek rekening mee is gehouden. Het plangebied valt binnen het territorium van een buizerd die mogelijk in de buurt nestelt. Echter, er is meer dan genoeg afstand tot het plangebied, waardoor verstoring niet op zal treden. Het gebied bevat potenties voor diverse broedvogels zoals rietzanger, scholekster en geelgors.

Dit gebied is door Natuurscope zelf ook onderzocht voor diverse (beschermde) soortgroepen, waaronder libellen, vlinders, broedvogels en vaatplanten. Er zijn daarbij geen beschermde soorten aangetroffen. Haas, hermelijn en vos komen wel voor in de omgeving. Op het braakliggende stuk land ten oosten van het plangebied (wat tot tijdelijke natuur gerekend wordt) hebben dit jaar veldleeuweriken gebroed en zijn standplaatsen van vaatplanten van de rode lijst gevonden, waaronder dwergzegge en stijve ogentroost. Uit eigen gegevens is ook bekend dat de exoten muskusrat en reuzenberenklauw aanwezig zijn.

Vanuit het bureauonderzoek worden er geen beschermde soorten of verblijfplaatsen op het kavel zelf verwacht.

3.2 Veldbezoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op woensdag 7 december 2022. Vervolgens is het gebied maandelijks bezocht in de periode januari – mei 2023. Figuur 2 t/m 5 geven een indruk van het plangebied en de omgeving en wat daar is aangetroffen. Het betreft een akker, omgeven door industrie, landbouw en 'Tijdelijke natuur'. Het terrein wat bij Tijdelijke natuur hoort is recent helemaal gemaaid en zal uit de Tijdelijke natuur genomen worden. Ook de daar aanwezige wilgenopslag is weggehaald. Op de akker zijn ree, watersnip en torenvalk waargenomen. Broedvogels hier zijn onder andere veldleeuwerik, graspieper en gele kwikstaart. Ten zuiden van het plangebied vinden op dit moment ook werkzaamheden ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling plaats. Door de akker heen loopt een smalle sloot met alleen wat gras op het talud. Binnen de 50 meter strook om het plangebied heen bevinden zich enkele bredere watergangen waar vissen en broedende watervogels verwacht worden. Binnen 200 meter is een brede rietkraag aanwezig waar rietvogels in kunnen broeden. Daarnaast is er een kerkuil gesignaleerd in een groot hol in een boom. Dit is een rustplaats van één individu, er is geen nest aanwezig. Ten slotte is er een nest gevonden langs de weg, binnen het terrein van ESD-SIC BV, dat in potentie door roofvogels gebruikt kan worden. Dit nest valt binnen de 200 meter, en dus binnen de verstoringszone. De afgelopen 3 jaar is dit nest echter niet door roofvogels gebruikt. Ook in 2023 is er niet gebroed door roofvogels.

Er zijn geen holen van zoogdieren aangetroffen, wel een stukje ruigte waar schuilmogelijkheden zijn. Ten noorden van het plangebied is een kleine plas-dras-situatie aanwezig. Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig.

Figuur 2 Indruk plangebied

Figuur 3 Indruk directe verstoringszone

Figuur 4 Indruk indirecte verstoringszone

Figuur 5 Indruk indirecte verstoringszone

Figuur 6 Potentiële nest- of rustlocatie kerkuil

Figuur 7 Ruigte ten noorden van plangebied

Figuur 8 Plasdras situatie indirecte verstoringszone

Figuur 9 Watergang directe verstoringszone

Figuur 10 Tijdelijke natuur aan oostkant plangebied

Figuur 11 Rietvegetatie binnen 200 meter

*Figuur 12 Nest bij ESD-SIC
RD coördinaten: 260375, 591185*

Hoofdstuk 4 Aanbevelingen per soortgroep

Vanuit de uitgevoerde onderzoeken kunnen aanbevelingen gedaan wat betreft het beperken van negatieve invloeden op aanwezige al dan niet beschermde soorten, teneinde verboden handelingen volgens de Wet natuurbescherming te voorkomen. Deze worden hier per soortgroep besproken.

Vogels

Vogels zijn naar de Vogelrichtlijn allemaal beschermd. De werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben op aanwezige soorten, behalve wanneer deze in het plangebied gaan broeden of wanneer verstoring optreedt in de buurt van nesten welke jaarlijks of jaarrond in gebruik zijn. Beide worden hier apart besproken.

Broedvogels

Op en om de plek waar de werkzaamheden plaatsvinden worden akker-, riet-, water- en weidevogels verwacht. Diverse soorten kunnen aangetroffen worden van verschillende habitats. Er zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen aanwezig.

Als vuistregel wordt veelal de periode 15 maart – 15 juli aangehouden als broedseizoen, maar sommige soorten kunnen eerder al broeden (bijv. kerkuil, blauwe reiger, wilde eend), en sommige soorten kunnen ook later nog broeden (bijv. rietvogels als rietzanger of kleine karekiet). Wanneer een deel van de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvindt moet er actie ondernomen worden ter bescherming van de nesten. Ook mogen vogels niet verontrust worden als dit wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Om verstoring van (nesten van) broedende vogels te voorkomen, worden de volgende voorzorgsmaatregelen genomen:

1. Bij voorkeur wordt er buiten het broedseizoen gewerkt. Om nestvorming te voorkomen is het belangrijk om het gebied ongeschikt te maken door watergangen te schonen en verdere vegetatie te maaien voor 15 maart 2023. Op de akker zou afweermateriaal geplaatst kunnen worden om vogels te ontmoedigen. Tevens dient het gebied vrijgehouden te worden van dichte en/of opgaande vegetatie.
2. Voorafgaand aan uitvoering van werkzaamheden zoals hiervoor genoemd wordt het werkterrein gecontroleerd op aanwezigheid van broedvogels. Uitvoerders en medewerkers op de bouwplaats moeten altijd alert zijn op aanwezigheid van vogels gaan broeden op het terrein en dit melden als daar aanwijzingen voor zijn. In samenwerking met de ecoloog kan dan naar een passende oplossing gezocht worden, zoals om het nest heen werken.
3. Om tijdens het broedseizoen vestiging van oeverwalwauw te voorkomen moeten zandhopen op het bouwterrein een flauw talud hebben of afgedekt worden.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Er is een potentiële nestlocatie van een kerkuil aangetroffen. Er is hier af en toe één individu aangetroffen. Het gaat dus om een rustplaats, niet om een nestplaats.

Planten

Er worden hier geen bijzondere plantensoorten verwacht. Bij aantreffen van grote berenklauw moeten voorzorgsmaatregelen genomen worden om verspreiding van deze soort door verplaatsing van grond van de standplaats te voorkomen.

Vlinders en libellen.

Beschermde soorten vlinders en libellen zijn niet bekend van het plangebied, en worden op grond van biotoopkenmerken van het gebied niet verwacht.

Vissen, amfibieën en reptielen

In het plangebied worden geen beschermde soorten vissen, amfibieën en reptielen verwacht. Wanneer sloten gedempt worden kunnen algemene soorten hier hinder van ondervinden of bedolven raken. Vanuit zorgplicht moeten deze soorten de kans krijgen om te ontsnappen. Hiervoor moet er altijd één kant op gedempt worden, bij voorkeur richting een aansluitende watergang.

Zoogdieren

Vleermuizen

Het plangebied bevat geen mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen. De directe omgeving (200 meter) bevat wel structuren die als verblijfplaats of vliegroute kunnen fungeren. Hier is geen invloed op te verwachten.

Overige zoogdieren

De meeste zoogdieren welke verstoord of verdreven kunnen worden door de werkzaamheden zijn in deze provincie vrijgesteld (ree, veldmuis etc.). Echter voor haas, hermelijn en bunzing geldt dit niet. De hermelijn zou het gebied kunnen gebruiken als foerageergebied; deze is voornamelijk 's nachts actief. Geschikte vaste verblijfplaatsen zijn niet aanwezig en er blijft genoeg leefgebied voor deze soorten over. Volgens de Wnb verboden handelingen ten aanzien van deze soorten worden niet verwacht. Er zijn geen maatregelen vereist.

Hoofdstuk 5 Conclusie en samenvatting maatregelen

5.1 Conclusie

Voor werkzaamheden met betrekking tot de realisatie van een vergistingsinstallatie aan de Kloosterlaan in Delfzijl is een Quick Scan ecologie uitgevoerd om een indruk te krijgen van mogelijk aanwezige beschermde soorten. Er is hierbij niet beoordeeld op stikstof. Onderzoek naar Natura 2000-gebieden of gebieden in het Nationaal Netwerk Nederland zijn niet onderzocht. Deze worden niet direct beïnvloed.

Er worden geen (verblijfplaatsen van) beschermde soorten op de kavel verwacht. Er moet vanuit zorgplicht wel rekening gehouden worden met vissen en amfibieën. Overige te verwachten diersoorten, zoals ree en verschillende muizensoorten, zijn vrijgesteld van de bepalingen in de Wnb ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling. Negatieve effecten op deze soorten vereisen geen ontheffing.

Er zijn wel potenties voor broedvogels en er is een rustplaats van kerkuil aangetroffen. Er zijn aanbevelingen gedaan voor de timing van de werkzaamheden en voor het uitvoeren van nader onderzoek. Daarnaast zijn aanbevelingen gedaan om mogelijk aanwezige soorten niet negatief te beïnvloeden.

5.2 Aanbevolen werkwijze

Er wordt aanbevolen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Bij het dempen of verbreden van watergangen kan het beste 1 kant op gewerkt worden zodat aanwezige soorten de kans krijgen om te vluchten naar naastgelegen watergangen.

Hoofdstuk 6 Bronnen

Activiteitenplan Tijdelijke Natuur Groningen Seaports

Arcadis, 2020. Gedragscode soortenbescherming Wet Natuurbescherming. Goedgekeurd door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 6 januari 2021. In opdracht van Groningen Seaports.

Buro Bakker (2011) Potentiebeoordeling tijdelijke natuur in de Eemshaven en de havens van Delfzijl.

Buro Bakker adviesbureau voor ecologie BV te Assen, in opdracht van Groningen Seaports.

Buro Bakker (2014). Onderzoek flora en fauna beheersgebied. Groningen Seaports. Monitoring 2014.

In opdracht van Groningen Seaports.

Nationale Databank Flora en Fauna

www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-011-Kennisdocument-Kerkuil-1.0.pdf